Fredagen den 26 november 2020

P9_TA(2020)0330

Situationen i Etiopien

Europaparlamentets resolution av den 26 november 2020 om situationen i Etiopien (2020/2881(RSP))

(2021/C 425/14)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av sina tidigare resolutioner om Etiopien,

— med beaktande av uttalandet av den 9 november 2020 från Josep Borrell, vice ordförande för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, om den senaste tidens händelser i Etiopien,

— med beaktande av det gemensamma uttalandet av den 12 november 2020 från Josep Borrell, vice ordförande/hög representant, och Janez Lenarčič, kommissionsledamot med ansvar för krishantering, om Etiopien,

— med beaktande av uttalandet av den 19 november 2020 från Janez Lenarčič, kommissionsledamot med ansvar för krishantering, *Tigray conflict: EU humanitarian support to Ethiopian refugees reaching Sudan* (Tigray-konflikten: EU:s humanitära stöd till etiopiska flyktingar som når Sudan),

— med beaktande av uttalandet av den 4 november 2020 från FN:s generalsekreterare,

— med beaktande av uttalandena av den 6 och 13 november 2020 från Michelle Bachelet, FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, om Tigray,

— med beaktande av de informella samtalen den 24 november 2020 i FN:s säkerhetsråd om den pågående konflikten i Etiopiens Tigray-region,

— med beaktande av lägesrapporten från FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (Ocha) om Etiopien, som offentliggjordes den 11 november 2020,

— med beaktande av uttalandet av den 9 november 2020 från Moussa Faki Mahamat, ordförande för Afrikanska unionens kommission, om situationen i Etiopien,

— med beaktande av uttalandet av den 9 november 2020 från medordförandena för den gemensamma parlamentariska AVS–EU-församlingen,

— med beaktande av uttalandet av den 19 november 2020 från EU-medlemsstaternas utrikesministrar,

— med beaktande av Demokratiska förbundsrepubliken Etiopiens författning, som antogs den 8 december 1994, särskilt bestämmelserna i kapitel III om grundläggande fri- och rättigheter, mänskliga rättigheter och demokratiska rättigheter,

— med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,

— med beaktande av den afrikanska stadgan om mänskliga rättigheter och folkens rättigheter,

— med beaktande av den afrikanska stadgan om demokrati, val och samhällsstyrning,

— med beaktande av FN:s internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter,

— med beaktande av den andra översynen av Cotonouavtalet,

— med beaktande av artiklarna 144.5 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Den pågående väpnade konflikten mellan Etiopiens federala regering och Tigray-regionens regionala förvaltning, under ledning av Tigray People's Liberation Front (TPLF), har orsakat hundratals civila dödsfall och masstvångsförflyttningar av människor.

B. Den 4 november 2020 utlyste Etiopiens regering ett undantagstillstånd och inledde militära operationer i norra Tigray-regionen dagen efter att TPLF enligt rapporter hade attackerat den federala regeringens militärbas i Tigray-regionen. Sedan dess har väpnade sammandrabbningar ägt rum mellan de federala styrkorna (den federala armén, Amhara-regionens särskilda polisstyrka och lokal milis i Amhara) å ena sidan, och de regionala styrkorna (Tigray-regionens särskilda polisstyrka och milis) som är lojala mot TPLF, å andra sidan.

C. De politiska skiljaktigheterna mellan PP och TPLF förstärktes ytterligare när den federala regeringen sköt upp nationella val, som hade planerats till maj 2020, på grund av covid-19-krisen.

D. I september 2020 höll den TPLF-ledda regionala förvaltningen i Tigray-regionen sitt eget val, som förklarades olagligt av Etiopiens regering eftersom dess mandatperiod skulle upphöra i slutet av september 2020. Det federala parlamentet ansåg att valprocessen i Tigray-regionen var olaglig. Tigray-regionens ledning tillkännagav att den inte längre erkände den federala förvaltningen eller dess lagar. Den 3 november 2020 stämplade det federala parlamentet TPLF som en ”terroristgrupp”.

E. Den 8 november 2020 vände sig TPLF till Afrikanska unionen för att föreslå samtal, men den federala regeringen uteslöt alla möjligheter till förhandlingar med TPLF och avvisade internationella uppmaningar om dialog och medling, med motiveringen att Tigray-konflikten är en inre angelägenhet som inte bör internationaliseras. EU har erbjudit sitt stöd för att bidra till en nedtrappning av spänningarna, en återgång till dialog och säkerställande av rättsstatsprincipen i hela Etiopien.

F. År 2018 uppnådde Abiy Ahmed ett historiskt fredsavtal med Eritrea som innebar slutet på ett över tio år långt avbrott i de diplomatiska och kommersiella förbindelserna mellan de två länderna. Abiys regering vidtog betydande åtgärder för att frige journalister och politiska fångar, låta tidigare förbjudna oppositionsgrupper verka och anta nya lagar om organisationer i det civila samhället och om bekämpning av terrorism. Regeringen har nyligen kritiserats på grund av frihetsberövandet av oppositionspolitiker. Oro kvarstår över antagandet av en ny lag som syftar till att bekämpa hatpropaganda och desinformation, och som kan påverka yttrandefriheten negativt.

G. Vissa politiska grupper med koppling till etniska grupper i Etiopien som känner sig marginaliserade av Etiopiens federalistiska regeringssystem, hävdar att detta system har lett till etnisk favorisering och diskriminering.

H. Efter att Hachalu Hundessa, sångare och aktivist från Oromo-regionen, dog i juni 2020 bröt omfattande våldsamheter ut, och hundratals människor dödades och greps. Den 1 november 2020 dödades mer än 50 personer från amharafolket i attacker mot tre byar som allmänt anses ha varit etniskt motiverade och eventuellt utförda av Oromo Liberation Army (OLA), en utbrytarmilis från Oromo Liberation Front (OLF).

I. Enligt National Amhara Movement förbjöd de etiopiska myndigheterna fredliga demonstrationer – mot etniskt motiverade mord – som skulle ha ägt rum den 28 oktober 2020.

J. Enligt internationella människorättsorganisationer har flera fall av urskillningslöst dödande av civila i olika delar av Tigray ägt rum sedan konflikten bröt ut, inklusive en massaker nattetid den 9 november 2020 i Mai-Kadra i Tigray-regionen, där mördandet av hundratals civila skulle kunna utgöra krigsförbrytelser.

K. Enligt internationella människorättsorganisationer har tigreanska invånare på andra håll i landet avstängts från sina jobb och hindrats från att flyga utomlands. Det finns rapporter om fysisk och digital övervakning, godtyckliga massgripanden och frihetsberövanden.

L. Tigray-regionens president bekräftade att hans styrkor hade avfyrat raketer mot Eritreas flygplats i Asmara.

Fredagen den 26 november 2020

M. De dödliga striderna mellan Etiopiens federala styrkor och TPLF har väckt internationell oro över riskerna för intensifierade befintliga eller nya säkerhetssituationer i Etiopien, vilket skulle kunna få återverkningar på grannländer och eventuellt destabilisera hela regionen på Afrikas horn. Etiopien har dragit tillbaka trupper från Somalia som bekämpade islamistiska rebeller. Kenyas myndigheter har höjt säkerheten vid gränsen till Etiopien av rädsla för ökade spänningar.

N. EU:s utvecklingssamarbete med Etiopien är ett av de största i världen och uppgår till 815 miljoner euro för perioden 2014–2020. Etiopien är också en av de största mottagarna av stöd från EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika, med över 271,5 miljoner euro för perioden 2015–2019. Under 2020 ger EU 44,29 miljoner euro till humanitära projekt i Etiopien genom att stödja tillhandahållandet av livräddande bistånd till internflyktingar som har tvingats lämna sina hem på grund av våld eller naturkatastrofer.

O. FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (Ocha) har begärt att få tillträde till Tigray-regionen, som fortfarande är helt isolerad (internet- och telefonförbindelser har stängts av) sedan striderna inleddes. Enligt FN:s flyktingkommissariat begränsar bristen på el, telekommunikationer och bränsle och kontanter alla humanitära biståndsinsatser i Tigray och i övriga Etiopien, inbegripet för att ta hand om de som har skadats och dödats i striderna.

P. Redan innan striderna inleddes var 15,2 miljoner människor i behov av humanitärt bistånd i Etiopien, 2 miljoner av dem i Tigray-regionen. Tigray-regionen är den femte mest befolkade regionen i Etiopien med över 6 miljoner invånare, 100 000 internflyktingar och 96 000 eritreanska flyktingar. Regionen har flera stora flyktingläger, och icke-statliga organisationer uppger att 44 % av de som bor där är barn.

Q. Etiopien har undertecknat Cotonouavtalet, och artikel 96 i avtalet slår fast att respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna utgör ett väsentligt inslag i AVS–EU-samarbetet.

R. Striderna har lett till att tusentals människor på båda sidor har dödats och skadats och till allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna och brott mot internationell humanitär rätt. Den 22 november 2020 hade, enligt FN:s flyktingkommissariat, mer än 38 500 flyktingar flytt konflikten och passerat gränsen till Sudan. FN har varnat för en ”omfattande humanitär kris”, och dess organ planerar för att eventuellt ta emot 200 000 flyktingar under en sexmånadersperiod. Striderna leder också till intern tvångsförflyttning av befolkningen. FN:s flyktingkommissariat har redan uppmanat de båda parterna i konflikten att öppna korridorer så att människor kan lämna området samtidigt som förnödenheter tillhandahålls. Internationella humanitära organisationer på fältet är dåligt utrustade och har brist på förnödenheter som behövs för att ta hand om nyanlända flyktingar och våldsoffer. FN:s organ söker 50 miljoner US-dollar i omedelbar finansiering som ska användas för att tillhandahålla livsmedel och inrätta nya läger. Kommissionen mobiliserar inledningsvis 4 miljoner euro i katastrofbistånd för att hjälpa de fördrivna människor som anländer i Sudan.

1. Europaparlamentet är djupt oroat över den senaste tidens händelser i Etiopien, inbegripet det pågående våldet och anklagelserna om allvarliga kränkningar av grundläggande mänskliga rättigheter. Parlamentet beklagar djupt den pågående väpnade konflikten mellan Etiopiens federala regering och Tigrays regionala förvaltning under ledning av TPLF. Parlamentet uppmanar båda parter att förbinda sig till ett omedelbart eldupphör och att lösa politiska meningsskiljaktigheter med demokratiska medel inom ramen för landets konstitution i syfte att finna en varaktig fredlig lösning, inrätta en mekanism för att övervaka eldupphör, och arbeta för att skapa nationellt samförstånd genom en inkluderande dialog.

2. Europaparlamentet uttrycker sitt deltagande med offren och familjerna till de drabbade. Parlamentet beklagar djupt förlusten av människoliv och dödandet av oskyldiga civila och de utomrättsliga avrättningarna, oavsett vem som ligger bakom.

3. Europaparlamentet uppmanar Etiopiens centralregering och TPLF att vidta omedelbara åtgärder för att trappa ned konflikten. Parlamentet insisterar på att alla aktörer strikt ska följa en säkerhetsstrategi som sätter människan i centrum.

4. Europaparlamentet beklagar djupt att biståndsarbetare för närvarande har mycket svårt att få tillträde till området. Parlamentet uppmanar Etiopiens regering att ge humanitära organisationer omedelbart och obegränsat tillträde till konfliktområden för att säkerställa humanitärt bistånd. Parlamentet varnar för faran för en allvarlig humanitär kris i landet, liksom i grannländerna och i regionen i stort.

5. Europaparlamentet noterar med oro det ultimatum som premiärminister Abiy utfärdade till Tigrays styrkor när han uppmanade dem att ge upp och förklarade att i annat fall skulle ett militärt angrepp mot den regionala huvudstaden Mekelle genomföras.

6. Europaparlamentet påminner om att avsiktliga angrepp mot civila utgör krigsförbrytelser. Parlamentet uppmanar styrkor på båda sidor att respektera internationella mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt, och att säkerställa att människor i drabbade områden skyddas. Parlamentet uppmanar med kraft alla parter i konflikten och regionala myndigheter att minimera skadan för civilbefolkningen, och att alltid säkerställa grundläggande tjänster och ge civila tillgång till dem.

7. Europaparlamentet noterar med stor oro att spänningarna mellan olika etniska grupper och våldet ökar i Etiopien. Parlamentet anser att det är av yttersta vikt att de etiopiska och tigreanska myndigheterna utövar ett ansvarsfullt ledarskap genom att främja en inkluderande politisk miljö för alla aktörer och etniska grupper.

8. Europaparlamentet uppmanar med kraft de federala myndigheterna att upphöra med godtyckliga gripanden och övervakning eller med att på andra sätt rikta in sig på etniska grupper. Parlamentet uppmanar de etiopiska myndigheterna att vidta kraftfulla åtgärder mot all etnisk profilering och att säkerställa skyddet av etniska minoriteter i hela landet. Parlamentet uppmanar Etiopiens regering att genomföra reformer som skyddar de mänskliga rättigheterna och garanterar lika tillgång till statliga tjänster och resurser för alla etniska grupper.

9. Europaparlamentet är djupt oroat över den ökande spridningen av felaktig information och användningen av hatpropaganda som ställer etniska grupper mot varandra och ger näring åt den nuvarande konflikten i Tigray. Parlamentet uppmanar alla parter som är inblandade i konflikten att avstå från att använda provocerande språk och hatpropaganda både på och utanför internet. Parlamentet uppmanar eftertryckligen nationella och lokala myndigheter, medieorganisationer och allmänheten att avstå från anstiftan till våld mot, diskriminering av eller fientlighet mot utsatta befolkningsgrupper.

10. Europaparlamentet uppmanar Etiopiens grannländer, inklusive Eritrea, såväl som andra länder i den större regionen, såsom länderna i Nilbäckenet, att avstå från alla politiska och militära ingripanden som skulle kunna underblåsa konflikten. Parlamentet betonar att underlåtenhet att göra detta riskerar att destabilisera hela den större regionen, med katastrofala konsekvenser för internationell fred och säkerhet. Parlamentet understryker att Etiopiens grannländer kan spela en avgörande roll när det gäller att tillhandahålla diplomatiskt stöd för en nedtrappning av konflikten.

11. Europaparlamentet uttrycker sitt fulla stöd för medling under ledning av Afrikanska unionen och nedtrappningsinsatser på initiativ av AU:s sydafrikanska ordförandeskap, framför allt utnämningen av tre särskilda sändebud från AU, och uppmanar alla berörda parter att aktivt samarbeta och engagera sig i AU:s medlingsinsatser. Parlamentet uppmanar de etiopiska myndigheterna att samarbeta med internationella organisationer, såsom Afrikanska unionen, den mellanstatliga utvecklingsmyndigheten (Igad) och Europeiska unionen, för att inleda en inkluderande dialog i syfte att uppnå fred, säkerhet och stabilitet i landet och regionen.

12. Europaparlamentet är djupt oroat över den faktiska nedstängningen av kommunikation i norra Tigray-regionen. Parlamentet uppmanar med kraft Etiopiens regering att återupprätta alla former av kommunikation till Tigray i en handling som ger dess militära operationer i regionen ansvarsskyldighet och transparens, och att tillåta fri kommunikation bland invånarna i Tigray. Parlamentet betonar vikten och behovet av tillgång till information både online och offline, eftersom alla människors rätt att bli informerade och ha tillgång till information är särskilt viktig i en krissituation. Parlamentet kräver med eftertryck att oberoende rapportering om situationen ska tillåtas. Parlamentet insisterar på att oberoende medier ska ges omedelbart tillträde till Tigray. Parlamentet uppmanar med kraft Etiopiens regering att fullständigt respektera yttrandefriheten, föreningsfriheten och pressfriheten, såsom dessa fastställs i Etiopiens konstitution, och att frige journalister och bloggare som har frihetsberövats utan giltig orsak. Parlamentet är fast övertygat om att fredliga protester ingår som ett led i en demokratisk process och att de under inga omständigheter får bemötas med överdrivet bruk av maktmedel.

13. Europaparlamentet uppmanar alla parter i konflikten att garantera en säker och fri rörlighet för civilbefolkningen och se till att mötesfriheten upprätthålls.

14. Europaparlamentet uppmanar alla parter som är inblandade i konflikten i norra Tigray-regionen att garantera oberoende människorättsobservatörer obegränsat tillträde för att säkerställa att internationella människorättsnormer upprätthålls. Parlamentet uppmanar alla parter i konflikten att i hög grad samarbeta med relevanta aktörer för att genomföra en transparent utredning av massakern i Mai-Kadra, och begär att förövarna av detta brott ställs till svars och lagförs utan dröjsmål.

Fredagen den 26 november 2020

15. Europaparlamentet uppmanar de etiopiska federala myndigheterna att genomföra en grundlig, oberoende, effektiv och opartisk utredning av alla mord och kränkningar av de mänskliga rättigheterna, inbegripet användning av övervåld, godtyckliga frihetsberövanden och påtvingade försvinnanden, och uppmanar de tigreanska myndigheterna att samarbeta i dessa utredningar. Parlamentet uppmanar alla etiopiska myndigheter att aktivt bekämpa straffrihet. Parlamentet påminner den etiopiska regeringen om dess skyldighet att garantera de grundläggande rättigheterna, inklusive tillgång till rättslig prövning och rätten till en rättvis och oberoende rättegång, såsom föreskrivs i Afrikanska stadgan och andra internationella och regionala människorättsinstrument, däribland Cotonouavtalet. Parlamentet insisterar på att de etiopiska myndigheterna ska se till att en rättvis och opartisk rättsstatlighet respekteras och upprätthålls i hela Etiopien.

16. Europaparlamentet efterlyser ett nära samarbete mellan EU:s humanitära biståndsorgan och FN:s flyktingkommissariat, och ett fortsatt stöd från flyktingkommissariatet till de flyktingar som har flytt från denna kris, inklusive nära de områden som de har flytt ifrån. Parlamentet påminner om att Etiopiens regering är ansvarig för tryggheten och säkerheten för flyktingar och internflyktingar på dess territorium. Parlamentet påminner om att över 96 000 eritreanska flyktingar till största delen befinner sig i flyktingläger i Tigray-regionen. Parlamentet stöder vädjandena från det internationella samfundet och humanitära organisationer om ett ökat bistånd till flyktingar och fördrivna personer.

17. Europaparlamentet uppmanar EU och dess partner att stödja Sudans regering och lokala myndigheter i deras snabba bemötande av uppmaningarna att ta emot de etiopiska flyktingar som flyr undan striderna i Tigray-regionen. Parlamentet uttrycker sin uppskattning över att Sudan är berett att välkomna flyktingar som flyr konflikten. Parlamentet understryker det skriande behovet av förberedelser inför ankomsten av upp till 200 000 flyktingar i Sudan. Parlamentet konstaterar att Etiopien är ett viktigt destinations-, transit- och ursprungsland för migranter. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att alla finansierade projekt som inleds inom ramen för EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika respekterar de mänskliga rättigheterna, särskilt migranters och internflyktingars rättigheter.

18. Europaparlamentet efterlyser en brådskande mobilisering och en strukturerad och samordnad användning av ytterligare resurser från EU:s och dess medlemsstaters sida för att ta itu med allomfattande behov som utlösts av konflikten.

19. Europaparlamentet välkomnar den etiopiska regeringens åtagande att hålla allmänna val 2021. Parlamentet uppmanar med kraft alla politiska aktörer i hela landet att delta i en politisk dialog med medborgare från hela det politiska, ideologiska, regionala och etniska spektrumet före valet. Parlamentet understryker bestämt att fria, rättvisa, inkluderande och trovärdiga val endast kan hållas i en atmosfär som är fri från hot, våld och trakasserier, med garanterad yttrande- och föreningsfrihet, i linje med internationella normer. Parlamentet beklagar att åtagandet om fria val har undergrävts av frihetsberövandet av flera oppositionspolitiker från hela det politiska spektrumet sedan juni 2020 och av kränkningar av rätten till en rättvis rättegång som undergräver de frihetsberövandes rätt till en rättvis rättegång. Parlamentet uppmanar myndigheterna att frige alla frihetsberövade såvida de inte anklagas för rättsligt erkända brott och kan åtalas i enlighet med internationella standarder för en rättvis rättegång.

20. Europaparlamentet uttrycker sitt engagemang för Etiopiens enighet och territoriella integritet, och uppmanar alla aktörer i Etiopien att arbeta för en fredlig lösning på alla konflikter inom landet.

21. Europaparlamentet uppmanar EU att fortsätta att använda alla nödvändiga diplomatiska medel för att samarbeta med de federala och regionala myndigheterna samt med regionala partner och multilaterala institutioner för att lösa konflikten på ett fredligt sätt.

22. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament, Europeiska utrikestjänsten, Etiopiens federala regering och parlament, de tigreanska myndigheterna, Republiken Sudans regering, Igad-medlemsstaternas regeringar, Afrikanska unionen och dess medlemsstater, Panafrikanska parlamentet och den gemensamma parlamentariska AVS–EU-församlingen.